

Satakunnan ammattikorkeakoulu

Susanna Alanen

KANKAANPÄÄN KAUPUNGIN KUNTALEHDEN ENSIMMÄISEN
NUMERON TOIMITUSTYÖ

Liiketoiminta ja kulttuuri Kankaanpää
Liiketalouden koulutusohjelma
Yritysviestinnän suuntautumisvaihtoehto
2008

KANKAANPÄÄN KAUPUNGIN KUNTALEHDEN ENSIMMÄISEN NUMERON TOIMITUSTYÖ

Alanen, Susanna
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Elokuu 2008
Aho, Marja
UDK: 659.3:352, 070.4
Sivumäärä: 41

Asiasanat: kuntalehti, realistinen evaluaatio, toimitustyö

Tämän opinnäytetyön aiheena oli Kankaanpään kaupungin kuntalehden ensimmäisen numeron toimitustyön tekeminen. Työ toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä, jonka toimeksiantajana oli Kankaanpään kaupunki.

Työ tehtiin, koska Kankaanpään kaupunki halusi parantaa tiedotustaan. Kuntalehden haluttiin lisäävän myönteistä kuvaa kaupungista ja aktivoivan kaupunkilaisia sekä toimivan myös markkinointitarkoituksessa.

Työmenetelmänä käytettiin realistista evaluaatiota, joka sopi parhaiten prosessin tutkimiseen. Työn tavoitteena oli kirjoittaa lehteen hyviä ja kaupungin strategian mukaisia juttuja. Työhön kuului myös juttujen kuvittaminen. Työn onnistumisen mittareina käytettiin aikataulussa pysymistä sekä aineiston keruun ja toimituksellisen työn onnistumista.

Toimitustyö onnistui hyvin lukuun ottamatta aikataulun venähtämistä. Aineiston keruu onnistui kiitettävästi ja sille asetettiin paljon arvoa raportoinnissa. Työhön kuului myös hyvien käytäntöjen erittely lehden tulevaisuutta silmällä pitäen. Hyviä käytäntöjä listattiin työn etenemisen myötä omiin kokemuksiin perustuen.

THE EDITORIAL WORK OF THE FIRST NUMBER OF KANKAANPÄÄ TOWNMAGAZINE

Alanen, Susanna
Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Communications
August 2008
Aho, Marja
UDC: 659.3:352, 070.4
Number of Pages: 41

Key Words: townmagazine, realistic evaluation, editorial work

The subject of this thesis was the making of the editorial work of the first issue of Kankaanpää's town magazine. This was a functional thesis, ordered by the town of Kankaanpää.

It was made because the town wanted to improve its public relations. The town also wanted to increase a positive image, make the townspeople more active and use the magazine for marketing purposes.

Realistic evaluation was used as a survey method because it was the best way to analyze the process. The objective of this thesis was to write good articles that also support the town's strategy. Illustration of the articles was also included. Collecting the material, staying on schedule and succeeding in the editorial work were used as meters of success.

The editorial work succeeded well with the exception of the schedule being delayed. Collecting the material was very successful and it was given great value while reporting. The work also classified good practices for future use. These practices were chronicled during the work and they were based on the authors own experiences.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
1.1	Toiminnallinen opinnäytetyö	7
1.2	Tiedotuslehti vai kuntalehti?	8
2	KANKAANPÄÄN KAUPUNGIN VIESTINTÄ- JA MARKKINOINTISUUNNITELMA	9
2.1	Kaupungin visio	10
2.2	Viestinnän ja markkinoinnin perusviesti ja toimintaperiaatteet	10
3	KUNTALEHTI VIESTINNÄN OSANA	11
3.1	Miksi kuntalehti?	11
3.2	Kuntalehden tehtäviä	13
3.3	Edellytyksiä	14
4	TYÖMENETELMÄNÄ REALISTINEN EVALUAATIO	15
4.1	Tuuppari toimivan ohjelmateorian takana	16
4.2	Toimitustyö – prosessin kuvaus	17
4.3	Interventioiden kuvaus	17
4.4	Oletetun tuloksen kuvaus	18
4.5	Arvioinnin periaatteet	18
5	TOIMITUSTYÖ – TOTEUTTAMINEN JA KUVAUS	19
5.1	Toimitustyön taustalla	20
5.2	Toimitustyö alkaa	21
5.3	Aineiston keruu	21
5.3.1	Palsta 1	22
5.3.2	Ajankohtainen - sote	25
5.3.3	Pääjuttu – vesihuolto	25
5.3.4	Henkilö – kaupungin puutarhuri	26
5.3.5	Asia-artikkeli – yleiskaava	27
5.3.6	Palsta 2	28
5.3.7	Kaupungissa – palvelupiste	28
5.3.8	Ajankohtaista II	29
5.3.9	Ennen – Nyt	30
5.3.10	Nuoret	31
5.3.11	Lukijatutkimus	32
5.3.12	Takasivu – ilmo	32
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	33

6.1 Raportoinnista	33
6.2 Toimitusprosessin onnistuminen.....	34
6.3 Kuntalehden tulevaisuus	35
6.3.1 Hyviä käytäntöjä.....	36
6.3.2 Kuvat ovat tärkeitä	37
6.3.3 Seuraa aikaasi	38
LÄHTEET	40
LIITTEET.....	41

- LIITE 1 Kuntalehden alkuperäinen tuuppari
- LIITE 2 Kuntalehden tuupparin kirjoitettu versio
- LIITE 3 Kuntalehden 2/2008 tuupparin kirjoitettu versio juttuehdotuksineen
- LIITE 4 Kuntalehden lopullinen tuuppari
- LIITE 5 Lähde -lehden ensimmäinen numero

1 JOHDANTO

Kankaanpään kaupungin uuden viestintä- ja markkinointisuunnitelman myötä kaupunki halusi kaupunkilaisille jaettavan tiedotuslehden. Kaupunki julkaisi jo henkilöstölehti Viskuria ja kaupunkilaisille haluttiin oma lehti. Joulukuussa 2007 kaupunginsihteeri Mika Hatanpää ilmaisi kaupungin kiinnostuksen toteuttaa lehden toimittaminen Satakunnan ammattikorkeakoulun Liiketalous ja kuvataide Kankaanpäässä opinnäytetyönä. Tilannetta kartoitettiin aluksi palavereissa Mika Hatanpään sekä koulun yhteyshenkilön Tomi Kuusimäen kanssa. Helmikuussa 2008 asia lyötiin lukkoon ja suunnittelutyö alkoi lehden konseptin rakentamisella ja toimitusneuvoston kokoamisella.

Alussa Mika Hatanpään kanssa päätettiin, että mahdollisimman hyvän tuloksen aikaansaamiseksi on toimitusneuvoston koostuttava kaupungin päätäntävaltaa omaavista henkilöistä, jotta toimitustyö sujuisi kitkatta. Konsepti muotoutui lopullisesti valmiiksi vasta huhtikuussa, mutta joidenkin juttujen toimittamisen tekijä pystyi onneksi aloittamaan maaliskuun alussa. Kuntalehden alkuperäinen tuuppari on liitteessä 1. Tuupparia kutsutaan myös sivupohjaksi tai sivukartaksi. Tuuppari on kaavio lehdestä, johon sivut on järjestetty peräkkäisiksi aukeamiksi, samaan tapaan kuin oikeassakin lehdessä. (Rantanen, 2007, 209)

Opinnäytetyö on rajattu siten, että tekijän tehtävä oli toimittaa lehteen aineisto. Työn tekijä toimi toimitussihteerinä; vastasi aineiston kokoamisesta ja omalta osaltaan aineiston toimittamisesta. Tekijä huolehti aikataulussa pysymisestä. Satakunnan ammattikorkeakoulun ja kaupungin välille tehtiin sopimus, jossa määriteltiin työn sisällöksi noin viiden isomman jutun ja noin kymmenen pienemmän jutun kirjoitus ja kuvittaminen sekä lehden sisältösuunnittelu. Konseptin rakentamisen myötä lehti paisui sovittua suuremmaksi, joten lopulta juttuja oli suurempi määrä. Konseptisuunnittelusta vastasi ulkopuolinen taho; kankaanpääläinen viestintä- ja mainostoimisto Kumppania. Opinnäytetyön tekijä suoritti kevään 2008 aikana opintoihin kuuluvaa työharjoittelua kyseisessä toimistossa, joten hän pääsi seuraamaan konseptisuunnitte-

lua hyvin läheltä ja ottamaan osaa siihen. Opinnäytetyöprojektiin kuitenkin kuului vain lehden toimitustyön tekeminen.

Ennen toimitustyön aloitusta työn tekijä tutustui muiden kaupunkien tiedotuslehtiin. Tekijä luki esimerkiksi Kuopion ja Ylistaron tiedotuslehtiä. Lehdistä tekijä haki vinkkejä aihepiireihin, joita lehden sisältöön voisi ehdottaa.

1.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallinen opinnäytetyö on vaihtoehto ammattikorkeakoulun tutkimukselliselle opinnäytetyölle. Toiminnallinen opinnäytetyö tavoittelee ammatillisessa kentässä käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. Se voi olla esimerkiksi perehdyttämisopas, ympäristöohjelma tai turvallisuusohjeistus tai jonkun tapahtuman järjestäminen. Toteutustapana voi kohderyhmästä riippuen olla kirja, kansio, vihko, opas, cd-rom, portfolio tai kotisivut. Toiminnallisessa opinnäytetyössä on tärkeää, että käytännön toteutus ja sen raportointi yhdistyvät. (Airaksinen & Vilkka, 2004, 9)

Toiminnallisissa opinnäytetöissä ei ole välttämätöntä käyttää mitään tutkimusmenetelmää. (Airaksinen & Vilkka, 2004, 56) Tässä opinnäytetyössä on käytetty tutkimusmenetelmänä realistista evaluaatiota. Työn toteutustapana on lehti. Tekijä ei tosin vastaa koko lehden valmistuksesta, vain sisällön tuottamisesta ja juttujen suunnittelusta. Visuaalisen suunnittelun ja toteutuksen tekee toinen taho.

Perinteisiä tutkimustyön päättelylajeja ovat deduktiivinen ja induktiivinen päättely. Kumpikaan edellisistä ei sovellu prosessien tutkimukseen. (Anttila, 2007, 61) Työn tekijä on mieltänyt työnsä prosessiksi, joka alkaa lehden konseptin valmistumisen jälkeen ja päättyy toimitustyön valmistumiseen. Tutkimusmenetelmänä hän on tämän vuoksi käyttänyt realistista evaluaatiota, joka on paras proseduraalisen tutkimuksen kuvaamiseen. Realistinen evaluaatio edustaa perinteisestä tieteellisestä päättelystä eroavaa päättelytapaa. Se vuorottelee käytännöllisen ja teoreettisen ajattelun välillä. (Anttila, 2007, 61)

1.2 Tiedotuslehti vai kuntalehti?

Prosessin aikana lehdestä käytettiin nimeä Kunta-Viskuri, henkilöstölehti Viskurin mukaan. Nimeä käytettiin, koska kaupungin henkilökunta tunsi jo oman lehtensä ja huomasi näin paremmin mistä oli kyse. Lisäksi kaupungin viestintä- ja markkinointisuunnitelmassa kuntalehdestä käytetään nimeä Kunta-Viskuri. Toukokuussa 2008 lehden oikeaksi nimeksi varmistui Lähde.

Työn loppuvaiheessa tekijä pohti, mitä termiä lehdestä puhuttaessa tulisi käyttää. Prosessin aikana tekijä oli käyttänyt lehdestä tiedotuslehti-termiä. Tätä nimeä käytti myös kaupungin johtoryhmän jäsenistä koostuva toimitusneuvosto. Tekijän mielestä termi kuntalehti sopi parhaiten Lähteestä puhuttaessa. Kuntalehti nimeä käytetään kuitenkin kunta-alan ammattilehdestä. Jos Lähteestä käytettäisiin *termiä* kuntalehti, olisi se eri asia, kuin *erisnimenä* käytettävä Kuntalehti. Toisaalta, esimerkiksi Keravan-kaupunki nimittää Kerava tiedottaa -lehteään tiedotuslehdiksi, vaikka myös se ilmestyy vain kaksi kertaa vuodessa. Kuopion kaupunki puhuu lehdestään vain Kuopio-lehtenä.

Lähteestä voisi käyttää myös nimeä kaupunkilehti, mutta termi viittaa kaupungeissa jaettaviin ilmaisjakelulehtiin, joiden julkaisija ei ole kyseinen kaupunki. Kaupunkilehdet ovat täysin oma mediakenttensä, joten kaupunkilehtikään ei istu Lähteelle sopivaksi nimitykseksi.

Mykkäsen mukaan hyvä asiakaslehti tehdään yhteisön ehdoilla mutta lukijaa kuunnellen. Lehti rakentaa yhteisön kuvan asiakkaan mielessä ja vaikuttaa myös käyttäytymiseen. Asiakaslehti on myönteinen tapa hoitaa ja lujittaa asiakassuhdetta säännöllisesti ja suhteellisen edullisesti. Asiakaslehdessä voi luontevasti yhdistää tietoa ja markkinointiviestejä. Hyvä asiakaslehti aktivoi toimimaan. (Mykkänen, 1998, 25, 26)

Asiakaslehden kuvaus muistuttaa tekijän mielestä paljon Lähteen piirteitä ja niitä tavoitteita, joita kaupunki on lehdelle asettanut. Asiakaslehti-termi puolestaan ei sovi kaupungin lehdelle. Siten asukaslehti olisi osuvampi termi. Asukaslehti kuvaisi hie-

nosti lehden sisältöä, vaikka siitä toisaalta saattaa tulla sellainen mielikuva, että lehden julkaisijana toimii jokin asukasyhdistys.

Tekijä päätti lopulta käyttää opinnäytetyönsä kirjallisessa osuudessa työstään nimeä kuntalehti. Tätä ratkaisua tekijä perustelee sillä, että termi kuntalehti istuu tässä tapauksessa lehdelle paremmin, koska lehti ei harvan ilmestymistiheyden vuoksi voi olla kaupungin nopean tiedottamisen kanava. Tekijän mielestä nimi tiedotuslehti ei siis kuvaa lehden sisältöä tarpeeksi. On totta, että terminä tiedotuslehti saattaa avautua kuulijalle tai lukijalle paremmin kuin kuntalehti. Tekijän mielestä yleisnimenä käytettävä kuntalehti sopii käytettäväksi työn raporttiosuudessa. Lähteen ensimmäisessä numerossa puhutaan kuitenkin tiedotuslehdestä ja tekijä kannattaa samalla linjalla pysymistä jatkossakin.

2 KANKAANPÄÄN KAUPUNGIN VIESTINTÄ- JA MARKKINOINTISUUNNITELMA

Kankaanpään kaupunki määritteli ulkoisen ja sisäisen markkinoinnin sekä viestinnän periaatteet ja strategian uudelleen keväällä 2008. Työn toteutti kankaanpääläinen viestintä- ja mainostoimisto Kumppania yhteistyössä kaupunginhallituksen asettaman markkinointityöryhmän kanssa.

Opinnäytetyön tekijä katsoi tarpeelliseksi valaista Kankaanpään kaupungin viestintä- ja markkinointistrategiaa työssään. Tämä siksi, että kuntalehti on osa uutta viestintä- ja markkinointisuunnitelmaa ja Kankaanpään kaupungin viestinnälliset peruspilarit toimivat myös kuntalehden lähtökohtina; niin visuaalisesti kuin sisällöllisestikin.

Viestintä- ja markkinointisuunnitelmassa viestinnän yhtenä tavoitteena on tiedottaa aikaisempaa paremmin kaupungin asioista kaupunkilaisille ja parantaa kaupunkilaisien mielikuvaa kotikaupungistaan. Tässä kohdassa ensimmäisenä on mainittu kaksi kertaa vuodessa julkaistava Kunta-Viskuri. (Kankaanpään kaupungin viestintä- ja markkinointisuunnitelma, 2008, 11)

2.1 Kaupungin visio

Kankaanpään kaupungin strategian mukaan kaupungin arvoja ovat avoimuus, edistävä johtajuus ja ihmisen arvostus, luovuus ja jatkuva kehittyminen sekä tehokkuus eli niin sanotusti tekemisen meininki. Kaupungin visio vuoteen 2012 on Kankaanpää – seudullinen markkinapaikka, taide-, koulu- ja varuskunta-kaupunki kankailla. (Kankaanpään kaupungin viestintä- ja markkinointisuunnitelma, 2008, 5)

Edellä mainitut seikat olisi hyvä saada näkymään kuntalehteen. Tämä tarkoittaa ensimmäisen numeron lisäksi myös tulevia numeroita. Kuntalehden sisällön tulisi siis olla avointa, luovaa ja siitä pitäisi paistaa ihmisten arvostus sekä tekemisen meininki.

2.2 Viestinnän ja markkinoinnin perusviesti ja toimintaperiaatteet

Viestinnän ja markkinoinnin perusviesti on: Moderni ja omaleimainen kotikaupunki, jossa on tilaa luovuudelle. Kaupunki haluaa, että kankaanpääläiset ovat ylpeitä kotikaupungistaan ja sekä yritykset että asukkaat ovat sitoutuneita kotikaupunkiinsa. Kaupungin henkilöstö on ylpeä työpaikastaan ja kaikki – kankaanpääläiset, kaupungin henkilöstö sekä sidosryhmät – ovat tyytyväisiä kaupungin tiedotukseen. Tiedon halutaan olevan laadukasta ja helposti saatavilla. Viestinnästä halutaan vuorovaikutteista. Kaupungin tavoite on, että jokaisen on helppo ottaa yhteyttä kaupungin organisaatioon, saada tietoa ja tulla kuulluksi. Kaupunki on rakentanut viestintään rutiinit ja toimintamallit, jotka palvelevat strategisia tavoitteita. (Kankaanpään kaupungin viestintä- ja markkinointisuunnitelma, 2008, 5)

Tekemällä kuntalehdestä kaupungin näköisen ja rehellisen, kuntalaisten intressejä palvelevan lehden, pystytään sillä varmasti vahvistamaan kaupungin perusviestiä ja parantamaan kankaanpääläisten mielikuvia omasta kotikaupungistaan.

Kaupunki luettelee viestinnän ja markkinoinnin toimintaperiaatteiksi avoimuuden, luotettavuuden, vuorovaikutteisuuden, aktiivisuuden sekä tehokkuuden. (Kankaanpään kaupungin viestintä- ja markkinointisuunnitelma, 2008, 5)

Kuntalehti on yksi viestinnän ja markkinoinnin väline, koska kuntalaisten lisäksi myös turisti voi saada sen käsiinsä. Myös ympäryskuntien asukkaat ovat yksi kohde-ryhmä, joka lehteä todennäköisesti jossain vaiheessa lukee. Tämän vuoksi lehden teossa on muistettava kaupungin viestinnän ja markkinoinnin toimintaperiaatteet.

3 KUNTALEHTI VIESTINNÄN OSANA

Tässä luvussa tarkastellaan kuntalehden tarpeellisuutta. Tämän luvun tarkoituksena on toimia ohjenuorana myös lehden toimitusneuvostolle, joka koostuu kaupungin johtoryhmän jäsenistä. Kappale kokoaa tarpeita ja edellytyksiä kuntalehden toimitamiselle ja toimii mainiosti tukena hänelle, joka miettii miksi tätä lehteä tehdään.

3.1 Miksi kuntalehti?

Onko Kankaanpäässä tarvetta kuntalehdelle? Totuushan on se, etteivät kuntalaiset tiedä tarvitsevansa lehteä. Siitä täytyy tehdä todella hyvä, jotta kuntalaiset ottavat sen omakseen.

Tarvitseeko kukaan kunnan omaa tiedotuslehteä, ihmetteli vuonna 1996 Helsingin kaupungin tiedotuspäällikkö Pertti Mustonen. Mustosen mukaan tiedotuslehden suurenä etuna on, että se jaetaan jokaiseen talouteen, siitä ei siis tarvitse maksaa kuten esimerkiksi useista paikallislehdistä. Mustonen painottaa, ettei lehden jakaminen pelkästään kirjastoissa tai muissa julkisissa tiloissa riitä. Lehden ehdoton lisäarvo on se, että se jaetaan joka kotiin. (Mustonen, 1996, 35-36)

Lasse Rantanen luettelee lehdenteon perustuksiksi viisi seikkaa; lehdellä on jotain sanottavaa, lehti vastaa johonkin tarpeeseen, lehdelle on markkinarako, lehdellä on laaja-alainen ja osaava toimitus sekä lehden rahoitus on kunnossa pariksi vuodeksi. (Rantanen, 2007, 202) Tässä tapauksessa viimeistä asiaa voi soveltaa, sillä kuntaleh-

den tarkoitus ei ole tuottaa voittoa. Rahoituksen on siis oltava kunnossa koko lehden olemassa olon ajan.

Kankaanpäässä kuntalehti vastaa todelliseen tarpeeseen, sillä kuntalaisilla ei omaa lehteä ole, joten lehdelle on olemassa markkinarako. Rantasen mukaan lehdellä täytyisi olla myös laaja-alainen ja osaava toimitus. Opinnäytetyön tekijä osaa kyllä kirjoittaa, mutta varsinaista kokemusta hänellä ei lehdenteosta ole. Onneksi taustajoukot ovat sitäkin vahvemmat ja lehden konseptin kokoajana Kumppania-toimisto on alan ammattilainen.

Kuten edellisessä luvussa kerrottiin, kuntalehti – eli niin sanottu Kunta-Viskuri – on osa kaupungin uutta viestintä- ja markkinointisuunnitelmaa. Suunnitelmassa luetellaan viestinnän ja markkinoinnin tavoitteet, joista yksi on tiedottaa aikaisempaa paremmin kaupungin asioista kaupunkilaisille ja parantaa kaupunkilaisten mielikuvaa kotikaupungistaan. (Kankaanpään kaupungin viestintä- ja markkinointisuunnitelma, 2008, 11) Kuten aikaisemmista luvuista on tullut ilmi, lehteä ei voida pitää kovin tiedottavana ilmestymistiheyden vuoksi. Lehden tehtäväksi jää täten yhtenä viestintä- ja markkinointisuunnitelman osana mielikuvien parantaminen.

Kaupunginsihteeri Mika Hatanpää perustelee kuntalehteä lyhyesti sillä, että kaupunki halusi parantaa tiedottamistaan. Samalla yksi lehden tavoitteista on aktivoida kaupunkilaisia kaupungin toimintaa kohtaan. Mika Hatanpää kertoo lisäksi, että yhtenä ajatuksena on käyttää lehteä myös markkinointitarkoitukseen. Kuntalehden toivotaan luovan myönteistä kuvaa ja samalla lisäävän kuntalaisten tietoisuutta kaupungin tuottamista palveluista. (Hatanpää, 30.4.2008)

Jokaisella kunnalla on paikallislehtensä, joka toimii usein myös kunnallisen viestinnän välineenä. Paikallislehti on kuitenkin usein puolueellinen eli sillä on asioihin oma näkökantansa. Lehdistöllä on lisäksi yleensä korkea uutis- ja julkaisukynnys. Pienen ihmisen pienet asiat eivät sitä aina kiinnosta. Tästä kasvaa kunnan oman lehden markkinarako. (Mustonen. 1996, 37)

Kuntalain 29 § kertoo kunnan tiedottamisesta seuraavaa:

”Kunnan on tiedotettava asukkailleen kunnassa vireillä olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä ratkaisuista ja niiden vaikutuksista. Kunnan on laadittava tarvittaessa katsauksia kunnan palveluja, taloutta, ympäristönsuojelua ja maanäyttöä koskevista asioista. Asukkaille on myös tiedotettava, millä tavoin asioista voi esittää kysymyksiä ja mielipiteitä valmistelijoille ja päättäjille.” (Kuntaliitto, 2004, 47)

Vireillä olevista asioista tiedotetaan jo kaupungin verkkosivuilla. Kuntalehti on hyvä kanava laajempien muutosten esittelemiseen. Kaupunkilaisen on mukavampi lukea lehdestä kuin verkosta esityslistoilta. Kohderyhmä sisäistää asian paremmin, kun se on esitetty ihmisläheisemmässä muodossa. Kuntalehdessä oleva selventävä artikkeli myös pienentää luuloja siitä, että asioita haluttaisiin salailla. Kuntalainen, joka ei ymmärrä esityslistojen kapulakieltä, ymmärtää varmasti asian paremmin, jos samat lähtökohdat omaava henkilö on kirjoittanut aiheesta kansantajuisen jutun. Aroistakin asioista on uskallettava kuntalehdessä kirjoittaa. Vaikeista asioista avoimesti puhuminen lisää kaupunkilaisten luottamusta hallintoa kohtaan.

3.2 Kuntalehden tehtäviä

Kunnan oma lehti tarjoaa erityisen väylän demokraattiselle keskustelulle, ilman vääristelyä ja muuntelua. Lehdessä kunnan hallinto voi esittää suoraan mielipiteensä yksiselitteisesti. Kuntalehden toimivuuden edellytyksenä on kuitenkin se, että sen sivuilla annetaan tilaa myös poliittisille päätöksentekijöille. Kaikille on annettava mahdollisuus osallistua; valtuustoryhmät, sihteerit ja kunnanpamput, muut vaikuttajat kunnan asukkaita unohtamatta on otettava mukaan. Ollakseen uskottava lehden on kuitenkin pysyttävä tietyssä harkitussa linjassa, kaikkia ei voi yrittää miellyttää ja mielistellä. (Mustonen, 1996, 35)

Kuntalehden suunnittelussa täytyy ottaa huomioon ennen kaikkea monipuolisuus. Kuten Mustonen toteaa, kaikkia ei voi miellyttää. Jos yrittää olla kaikille mieliksi, ilman kyseenalaistamista ja vastakkainasettelua, tulee lehdestä helposti ennalta arvatava ja kaavoihin kangistunut.

Tiedotuslehden rooli ei rajoitu demokratian äänitorvena olemiseen. Lehti tiedottaa ja markkinoi erilaisia tapahtumia sekä kertoo kunnan palveluista. Lehti tarjoaa asukkailleen tietoa kunnasta, sen historiasta ja nykyhetkestä, sen suurista miehistä ja naisista. Se opettaa asukkailleen kunnallislakia ja -hallintoa, helpottaen näin byrokratian kiemuroiden seuraamista. Lehden tehtävänä on myös kannustaa kuntalaisia demokraattiseen osallistumiseen ja antaa hyödyllistä tietoa. (Mustonen, 1996, 35-36)

Nyt, kun kyseessä on kuntalehti, voidaan Mustosen kuvailemista tiedotuslehden tehtävistä nostaa esille erityisesti kunnan palveluista kertominen. Tiedottaminen tapahtuu kuntalehdessä siten, että laajemman mittakaavan asioista kerrotaan esimerkiksi asia-artikkelin kautta. Erilaisista tapahtumista tiedottaminen rajoittuu kuntalehdessä vain suurempiin tapahtumiin, joista on mahdollista kirjoittaa jo paljon ennen varsinaista tapahtumaa.

Yksi lehden tärkeä tehtävä on markkinoida kuntaa sen omille asukkaille, pyrkiä lisäämään kuntalaisten viihtyvyyttä ja sitoutumista omalta osaltaan. (Mustonen, 1996, 36)

Tämä sopii hyvin kaupungin viestinnällisten peruslähtökohtien mukaiseen toimintaan. Kankaanpää haluaa viestittää, että kuntalaisten on hyvä asua ja olla kaupungissa, joten kuntalehti tukee viestin toteutumista hienosti. Lehden onnistuminen kuitenkin edellyttää, että lehden sisältö on tarpeeksi ihmisläheinen ja rehellinen. Sen täytyy olla myös luova ja perusteellisesti tehty.

3.3 Edellytyksiä

Kuntalehden tekoa aloitettaessa täytyy muistaa, että lehdellä on oltava tarkoitus ja taustatyö täytyy tehdä huolellisesti. Lehden on sovittava kankaanpääläisen käteen, sen on vahvistettava mielikuvaa hyvästä kotikaupungista.

Lehden onnistumisen edellytys on, että sen täytyy olla laatutuote. Amatöörimäisen räpellyksen saa oitis unohtaa ja lehti pitää tuottaa ammattilaisen elkein. Kuntalaiset ansaitsevat laadukkaan lehden. (Mustonen, 1996, 37)

Kunnan lehti tarvitsee lisäksi markkinointia, vaikka se onkin ilmaisjakelu. Mustosen mukaan pahinta, mitä kunnan lehdelle voi tehdä, on jakaa se mainosten mukana. Lehden tuloa on mainostettava suurena tapahtumana niin, että kuntalainen odottaa lehden saapumista. Kuntalehden asettaminen myös internetiin nähtäville pelastaa sen ainakin paperinkeräykseltä. Lisäksi se antaa kunnalle modernin maineen ja se on hyvä lisä imagoon. (Mustonen, 1996, 37)

Nykyään voidaan sanoa, että *digilehti* antaa kunnalle modernin maineen, sillä aikamonella kunnalla on tiedotuslehtensä verkossa pdf-julkaisuna. Lehden suunnittelun aikoihin tekijä löysi ainoastaan yhden kunnallisen digilehden internetistä. Digilehti löytyy Kuopion kaupungilta. Moderni digilehti istuu hyvin Kankaanpään kaupungin viestintä- ja markkinointistrategiaan, sillä kaupunkihan haluaa profiloitua moderniksi kotikaupungiksi. Lähteen ensimmäistä numeroa ei saatu verkkoon digilehtenä, mutta perus pdf-muodossa se löytyy Kankaanpään kaupungin verkkosivuilta etusivulta.

4 TYÖMENETELMÄNÄ REALISTINEN EVALUAATIO

Toimitustyön seuraaminen ja raportointi edellyttää proseduraalista perspektiiviä eli prosessievaluaatiota. Tämän vuoksi tekijä on käyttänyt työssään työmenetelmänä realistista evaluaatiota. Kuten johdannossa jo mainittiin; perinteiset tutkimusmenetelmät eivät sovellu prosessin eli tässä tapauksessa toimitustyön kuvaamiseen.

Prosessievaluaatio merkitsee pragmaattista eli käytännöllistä lähestymistapaa, joka tarkoittaa tässä prosessiin vaikuttavien käytännöllisten interventioiden toteuttamista ja tuloksia eri vaihtoehtoineen ja päätöksentekoprosesseineen tarkastelevaa tutkimusotetta. (Anttila, 2007, 110)

Kun hankkeen suuntaviivat ovat selvillä, siirrytään sen ohjelmateorian luomiseen. Realistisen evaluaation periaate nojaa ohjelmateoriaan, jossa perustellaan ja taustoitetaan tehdyt ratkaisut. Ohjelmateoria on myös idea tavoitteisiin pääsemisestä. (Anttila, 2007, 92)

4.1 Tuuppari toimivan ohjelmateorian takana

Hyvänä runkona ohjelmateorialle tekijä pitää lehden kirjoitetussa muodossa olevaa tuupparia (Liite 2). Ohjelmateoria luodaan lähtökohdaksi; samaa asiaa ajaa tuuppari. Tuuppariinkin voi prosessin myötä tulla muutoksia; kuten myös ohjelmateoriaan. Muutoksia kuntalehden ensimmäisen numeron tuuppariin tuli vielä viime hetkillä, kun muutamia juttuja pidennettiin ja joitakin jätettiin pois. Tuupparin muotoutuminen lopulliseen muotoonsa tapahtui vasta toukokuun 2008 viimeisellä viikolla. Lopullinen tuuppari on liitteessä 4. Vertailemalla liitteen 1 alkuperäistä tuupparia ja liitteen 4 lopullista versiota näkee, kuinka tuuppari ohjelmateorian muuttui työn edetessä.

Ohjelmateoria luodaan lähtökohdaksi ja sitä korjataan ja parannellaan prosessin edetessä. Ohjelmateoria määrittelee mikä toimii, kenen tarpeisiin se vastaa, ketä ja mitä varten sen on toimittava ja missä olosuhteissa sen on toimittava. Ohjelmateoriaa varten on laadittava prosessin kuvaus, interventioiden ja niissä oletettavien ratkaisevien tekijöiden kuvaus, oletetun tuloksen kuvaus sekä arvioinnin periaatteet. (Anttila, 2007, 159)

Kuntalehti tulee tarvitsemaan ohjelmateoriaa jatkossakin, sillä jokainen kuntalehden numero on pieni prosessi, joka lähtee liikenteeseen lähes samalla tavalla kuin ensimmäisen numeron toimittaminen. Ainoa ero on se, että konsepti on valmis, joten juttuideat voi vain sijoitella sopiville paikoille. Asettelusta huolehtii toimitusneuvosto. Jokaisen lehden numeron toimitusprosessi alkaa toimitusneuvoston kokoontumisella. Kokouksessa päätetään juttuaiheet ja määritellään vastuuhenkilöt kullekin osalle. Kirjoitetussa tuupparissa lehden numerokohtainen prosessi näkyy eriteltyinä siten, että jokaisen osan kohdalla mainitaan myös osan valmistelusta vastaavan henkilön nimi. Jokainen jutuntekijä voi suunnitella omat juttunsa ja työnkulun tuupparin pohjalta.

4.2 Toimitustyö – prosessin kuvaus

Prosessin taustalla vaikuttavat konseptisuunnittelu ja toimitusneuvosto. Ne liittyvät lehden rakenteellisiin seikkoihin. Toimitustyö on sisällöntuottamista. Kun konseptissa on määritelty haluttu sisältö, voi toimitustyö alkaa.

Toimitustyö alkaa työnjaosta. Toimitustyössä tekijä sai apua avustaja Kati Viinikalta ja tekijän vastuulle jäi niissä tapauksissa työn ohjaaminen sekä viimeistely. Aineiston kokoaminen yhteen paikkaan oli tekijän vastuulla.

Toimitustyö alkaa taustatiedon hankkimisesta ja yhteyksien luomisesta. Prosessin seuraava etappi on toimituksellinen kirjoitustyö ja juttujen valmistelu. Tähän kuuluu myös mahdollisen valmiin aineiston toimituksellinen käsittely. Prosessi päättyy onnistumisen arviointiin ja kehitysehdotusten kartoitukseen. Tässä työssä viimeksi mainitulla tarkoitetaan sitä, että tekijä raportoi interventioista eli toimenpiteistä lehden tulevaisuutta silmällä pitäen. Näin luodaan pohja lehden toimittamiselle jatkosakin. Parhaat käytännöt saadaan hyvin poimittua prosessinkuvauksesta. Myöhemmin siis tiedetään paremmin, mitä kannattaa ja mitä ei kannata tehdä.

4.3 Interventioiden kuvaus

Toimitustyö voidaan jakaa karkeasti kahdenlaisiin interventioihin. Toimitukselliseen työhön kuuluivat ensinnäkin yhteydenotot ja materiaalin keruu sekä toisekseen itse kirjoitustyön tekeminen. Tämä karkea jaottelu pitää sisällään paljon, sillä jokainen lehden juttu yksinään on pieni prosessi. Seuraava interventioiden luettelo siis toteutui jokaisen jutun kohdalla.

Interventioiden yksityiskohtainen luettelo

- jaettavien töiden delegointi avustajalle
- yhteyshenkilöiden ja -tietojen hakeminen
- yhteydenotot haastateltaviin ja tietolähteisiin
- haastatteluihin valmistautuminen
- haastattelut sekä aineiston muu mahdollinen keruu

- juttujen kuvittaminen; valokuvaaminen tai kuvien hankkiminen muilla keinoilla
- aineistojen toimittaminen jutuiksi
- juttujen viimeistely

4.4 Oletetun tuloksen kuvaus

Interventioilla pyritään siihen, että prosessin tuloksena olisi kaupungin näköinen kuntalehti. Oletus on, että lehti valmistuu toukokuun 2008 puoleenväliin mennessä. Tuloksesta halutaan selkeä, omaleimainen, helppolukuinen ja miellyttävä. Sen halutaan olevan myös sellainen, joka jäisi kaupunkilaisten mieliin ja löytäisi tiensä ihmisten sydämiin. Samalla se vahvistaisi tuntemusta lehden tarpeellisuudesta.

Prosessin tavoite on siis yksinkertaisuudessaan kirjoittaa hyviä juttuja ja tehdä toimuksellinen työ niin hyvin, että aikataulussa pysytään.

4.5 Arvioinnin periaatteet

Todellisen kuntalaisilta kerättävän arvioinnin tuloksesta suorittaa lukijatutkimuksena opiskelija Kati Viinikka. Työn valmistuttua sen onnistumista arvioi myös kaupunginsihteeri Mika Hatanpää antamalla tekijälle suoraa palautetta.

Yhtenä prosessin arvioinnin mittarina toimii aikataulun onnistuminen. Mikäli käy niin, että aikataulu venyy huomattavasti yli suunnitellun, ei prosessi ole täysin onnistunut. Prosessin onnistumista voisi mitata myös sillä, onnistuivatko jutut; tuliko jutuista hyviä ja miellyttäviä lukea. Omaa kirjallista tuotostaan on monesti vaikea arvioida kriittisesti. Siinä ei näe niitä virheitä, joita joku toinen ehkä näkisi. Asiantuntijat ja haastateltavat lukevat jutut ennen taittoon menoa. Siinäkään vaiheessa ei välttämättä voida saada täysin luotettavaa arviointia. Juttujen arviointi voi tapahtua luotettavasti vain lukijatutkimuksen yhteydessä. Lukijatutkimus ei kuulu tähän opinnäytetyöhön, vaan se suoritetaan jälkikäteen.

Toisaalta, on mahdollista, että prosessin arvioinnissa voi käyttää apuna sitä, kuinka hyvin aineiston keruu onnistui. Mikäli juttujen aineiston kerääminen sujuu mutkat-

tomasti ja yhteyshenkilöiden kanssa työskentely ongelmitta, prosessi on onnistunut. Yhteyshenkilöillä tarkoitetaan tässä niitä henkilöitä, joita käytetään juttujen teossa haastateltavina tai tausta-aineiston lähteinä. On otettava huomioon se seikka, että yhteyshenkilöitä on suuri määrä; ensimmäisessä numerossa yhteyshenkilöitä oli ainakin 35. Kommunikointi saattaa olla vaikeaa ja hidasta, varsinkin sähköpostia käytettäessä. Yhteydenotoissa ei kommunikoinnin epäonnistuminen ole kiinni vain viestin lähettäjistä. Viestin vastaanottaja kantaa oman vastuunsa kommunikoinnista. Mikäli toinen osapuoli ei syystä tai toisesta osaa tai halua kommunikoida kunnolla, viestintä vaikeutuu. Tällainen tilanne vaikeuttaisi aineiston keruuta.

Arvioinnissa työn tekijä voi luottaa omaan tuntumaansa sekä edellä mainittuihin seikkoihin, tosin pienellä varauksella. Mainituista arvioinnin periaatteista lukijatu- kimus on luotettavin. Myös Mika Hatanpäältä saatua palautetta voi pitää luotettavana. Muihin periaatteisiin voi tukeutua harkiten ja omaa järkeä käyttäen. Tulevaisuudessa arvioinnin mittarina toimii mainiosti kaupunkilaisilta saatu palaute. Tekijä suositteleeekin palautteen keräämistä vaikka joka lehdessä.

5 TOIMITUSTYÖ – TOTEUTTAMINEN JA KUVAUS

Edellisessä luvussa tekijä kävi läpi ohjelmateorian, johon toimitustyön aikana suori- tetut käytännön interventiot nojaavat. Tekijä on dokumentoinut toimitustyötä työpäi- väkirjan avulla. Tässä luvussa tekijä selostaa työn todellisen kulun ja vertailee suun- niteltuja sekä toteutuneita interventioita. Tekijä esittelee suoritettuja interventioita ja erittelee niiden onnistumista.

Loppujen lopuksi suunnitellut sekä todelliset interventiot kävivät paljon yksiin. Poikkeavaa oli se, että interventiot toteutuivat todellisuudessa melko epämääräisessä järjestyksessä. Lisäksi jotkin interventiot olivat luonteeltaan toistuvia. Tällaisia olivat esimerkiksi juttujen tarkastukseen lähettäminen. Joitakin juttuja tekijä joutui lähettä- mään useamman kerran haastatellulle tarkastukseen.

Realistisen evaluaation periaate nojaa ohjelmateoriaan, jossa esitetään perustelut ja taustat tuleville toimille. (Anttila, 2007, 92) Tässä opinnäytetyössä päähuomio on kiinnittynyt nimenomaan prosessin kulkuun. Anttilan mukaan ”parhaat käytännöt” saadaan näin näkyviin systemaattisesti seurattavien, toistettavien, läpinäkyvien ja kuvattavissa olevien prosessien dokumentoinnilla. (Anttila, 2007, 153)

Kehittämisorjenteihin liitetään joskus huonon tutkimuksen mainesana, mikä paljastaa, että niitä arvioidaan samantyyppisin kriteerein kuin tutkimusraportteja. Vastauksena kritiikkiin on sellainen kehittämisorjente, joka nojaa perusteltuun tietoon ja pysyy kuitenkin tuomaan esille sekä tiedonvälityksen että käytännön kannalta olennaisimmat piirteet ja löydökset. (Anttila, 2007, 149)

5.1 Toimitustyön taustalla

Tämän opinnäytetyön sisältöön ei kuulu konseptisuunnittelu. Sitä kuitenkin on hyvä valaista, sillä se on oleellinen osa työn taustaa. Tekijä pitää lehden konseptiin liittyvää tuupparia koko työnsä tukipilarina.

Konsepti on lehden luuranko. Sillä tarkoitetaan lehden perusrakennetta. Konsepti on kartta, jonka avulla lehdenkijät suunnistavat ja kokoavat lehden yksittäisiä numeroita. Konsepti määrittelee lehdelle formaatin, typografian, värien ja kuvien käytön ja paperin laadun. Kuntalehden konseptin on suunnitellut mainos- ja viestintätoimisto Kumppania.

Lehteä ei tehdä väkisin, täytyy olla halu keksiä uutta. Lehden ideoinnissa on peliin pistettävä koko luovuuden kirjo. Kun konsepti on valmis, on sisältö helpompi hahmottaa; kuinka paljon millekin jutulle voi varata tilaa, mikä mihinkin istuu. Sisällön suunnittelussa tärkeää on rakenne, lehden ryhti. Se palvelee lukijaa; helpottaa lukemista, auttaa ymmärtämään ja selkeyttää. Toisaalta se on apuna myös toimituksellisessa työssä. Lehden osastojen ei välttämättä tarvitse olla lukijalle näkyvissä; vaikka ne helpottavat lukijan työtä, ne saattavat tehdä lehdestä yllätyksellömän. Osastot voivat jopa olla pelkästään lehden tekijöiden päässä. Monipuolisen lehden tekemiseen tarvitaan useita eri osastoja. (Mykkänen, 1998, 65-66)

Kuntalehden lopulliseen konseptiin tulikin yllättävän paljon erilaisia osastoja. Lehdessä on kaksi pikku juttuja sisältävää palstaa, reportaasityyppinen pääjuttu, asia-artikkeli, henkilöjuttu, nuorten sivut, ajankohtainen aukeama, jolla esitellään tärkeä ajankohtainen aihe tarkemmin, kaupungissa -osio, jossa käsitellään kaupungin toimintaa tai palvelua.

Konseptin saadessa viimeisen muotonsa, juttuaiheita oli jo mittava määrä. Itse toimitustyö lähti liikkeelle melko kankeasti, sillä konseptin hyväksyttäminen kaupungin johtoryhmässä veikin yllättävän paljon aikaa. Hiljalleen juttuaiheet löysivät lopulliset paikkansa konseptissa.

5.2 Toimitustyö alkaa

Varsinainen työ alkoi maaliskuun alkupuolella. Alussa pystyttiin jakamaan vain osatöistä, sillä täyttä varmuutta lehden sisällöstä ei ollut vielä saatu. Toinen isommista artikkeleista oli ensimmäisten varmistettujen juttujen joukossa ja tekijä ryhtyi heti sitä kokoamaan. Kävi kuitenkin ilmi, ettei ratkaisevia päätöksiä koskien artikkelin aihetta – yleiskaavaa – oltu vielä tehty. Tekijä pääsi prosessin alussa kunnolla tekemään vain muutamaa pienempää palstajuttua. Palstajutulla tarkoitetaan kolme ensimmäistä aukeamaa käsittävän palstan pieniä; noin tuhannen merkin juttuja. Palstajutuista osa jaettiin tekijän avustajalle. Aineisto jakautui lopulta siten, että avustaja teki kolme palstajuttua ja työn tekijä vastasi lopuista.

Toimitustyötä hankaloitti epävarmuus sisällöstä eli se, mitä lehteen tulee ja mitä ei. Toimituksellisen työn loppuvaiheessa toukokuun alussakaan eivät kaikki aiheet olleet varmoja.

5.3 Aineiston keruu

Aineistoa artikkeleihin tekijä sai ottamalla ensin yhteyttä ja sitten haastattelemalla kunkin aihepiirin asiantuntijaa tai vastuuhenkilöä. Tekijä suoritti aineiston keruun sähköpostitse, puhelimitse sekä käymällä haastattelemassa ihmisiä. Joitakin yhteyshenkilöitä on mainittu raportissa.

5.3.1 Palsta 1

Ensimmäiselle palstalle tekijä keräsi eri palvelukeskuksilta sekä muilta kaupunkiin kuuluvilta organisaatioilta tiedotettavia asioita. Hankalaksi tekijä koki sen, että palvelukeskuksilla tuntui olevan yleisesti kovin vähän tiedotettavaa. Suurin osa palstan juttuideoista syntyi siten, että tekijä itse kaivoi tietoja esimerkiksi yhdistysten verkkosivuilta ja piti tämän lisäksi niin sanotusti silmät ja korvat auki.

Palstan alkuperäinen sisältö:

- Musiikkiluokkien 9-vuotisjuhlakonsertti
- Evankeliumijuhla Kankaanpäässä
- Museon kesän aukioloajat sekä kesänäyttely ja valokuvien digitointi
- Kirjastossa tapahtuu – lasten ja nuorten uudet verkkosivut sekä kesän aukiolot
- Valtakunnallinen Tenavaleiri Kankaanpäässä
- Tunnettu kankaanpääläinen: Toni Vilander
- Kotikaupunkini Kankaanpää: Reimankallio
- Veneskosken kesäteatteri
- Koulujen lukukaudet, lomat
- Lauantaitorit
- Yhteislyseon Pietari-projekti

Palstan jutuista ja tiedotteista kolme on avustaja Kati Viinikan tekemiä. Viinikka selvitti koulujen lukukausien alkamis- ja päättymisajat, kirjoitti kesäteatterista ja musiikkiluokkien 9-vuotisjuhlakonsertista. Näiden lisäksi avustaja otti selville kirjaston kesän 2008 aukioloajat. Palstan muut jutut ovat tekijän itsensä kirjoittamia. Taitto-vaiheessa tila meinasi loppua, joten juttu musiikkiluokista jouduttiin jättämään pois kokonaan. Juttu alkoi olla siinä vaiheessa vanha uutinen, joten sen jättäminen pois tuntui muutenkin järkevältä. Useita juttuja jouduttiin lyhentämään radikaalisti.

Kotikaupunkini Kankaanpää on jatkuva sarja, joka esittelee joka numerossa palasen Kankaanpäästä; kylän tai kaupunginosan. Ensimmäisessä numeron kaupunginosa on Reimankallio. Tekijä otti aluksi yhteyttä Reimankallion asukas yhdistyksen puheen-

johtaja Anja Vähäkoskeen. Vähäkoski kertoi tekijälle hieman alueen taustoja ja selvitti asukasyhdistyksen roolia Reimankallion toiminnassa. Vähäkoskelta tekijä sai ajatuksen haastatella alueen talonmiestä ja pyytää häntä kertomaan asuinalueesta lisää. Tekijä kuvitti jutun itse kuvaamalla Reimankalliota.

Evankeliumijuhla Kankaanpäässä on pieni tiedottava palstajuttu, jonka tarkoitus on kertoa, että tällainen suuri tapahtuma Kankaanpäässä tullaan järjestämään. Tekijä otti yhteyttä seurakunnan tiedottajaan Sari Viinamäkeen. Tekijä haastatteli Viinamäkeä ja kirjoitti vastausten ja omien tietojensa perusteella palstalle aiheesta pienen jutun. Faktoja aiheesta löytyi myös tapahtuman verkkosivuilta.

Tekijä kirjoitti pieneksi tiedottavaksi jutuksi palstalle Tenavaleiri Kankaanpäässä tekstin. Tähän juttuun tekijä haastatteli Kankaanpään Mailan puheenjohtajaa Matti-Pekka Saloa. Tekijä perustelee jutun kirjoitusta sillä, että leiri kerää suuren määrän lapsia ja nuoria Kankaanpäähän. Leirin aikana kaupungin omistamissa tiloissa tullaan majoittamaan tuhansia leiriläisiä, joten aiheesta on tekijän mielestä aiheellista kirjoittaa kaupungin lehdessä. Jutun loppuun tekijä valmisteli muutaman lauseen mittaisen tiedottavan tekstin KaMan juhluvuodesta. Kuvitusta tekijä sai lainaksi Matti-Pekka Salolta.

Museosta tekijä kirjoitti pidemmän jutun, joka käsitteli museon kesän aukioloaikoja, kesänäyttelyä sekä valokuvien digitointia. Juttuun tekijä sai aineistoa museo-amanuenssi Taru Forssilta. Forss lähetti tekijälle juttuun kuvitukseksi digitoituja valokuvia. Taittovaiheessa juttua jouduttiin lyhentämään hyvin paljon, kuten monia muitakin palstajuttuja.

Tunnetuksi kankaanpääläiseksi varmistui toukokuun lopussa Toni Vilander. Aluksi tekijä pyysi puhelimitse Vilanderia haastateltavaksi. Vilander suostui juttuun ja tekijä lähetti haastattelukysymykset sähköpostitse. Vilander vastasi kysymyksiin ja lähetti muutaman kuvan itsestään. Henkilokuva Toni Vilanderista oli viimeinen lehteen valmistunut juttu. Juttu valmistui toukokuun viimeisellä viikolla, jolloin suuri osa lehteä oli jo taitettu.

Kirjastossa tapahtuu -juttuun tekijä sai apua kirjaston henkilökunnalta. Kirjaston henkilökunta oli valmistellut haastattelun kysymys-vastaus periaatteella. Tekijä kirjoitti jutun valmiin aineiston pohjalta.

Lauantaitoreista kertovaan palstajuttuun tekijä sai apua toritapahtumien vastaavalta Jenni Rajahalmeelta. Rajahalme lähetti kaikki tietoonsa tulleet toritapahtumat tekijälle, joka lisäsi niitä sitä mukaa aineistoonsa. Tekijä kirjoitti tapahtumista muutaman lauseen informoivan tekstin ja lisäsi lauantaitorien tapahtumat listaksi juttuun. Palstalle mahtui lopulta vain pieni luettelo kesätorin tapahtumista sekä tekijän nappaama kuva tori-isännistä ensimmäisellä lauantaitorilla.

Yhteislyseon Pietari-projekti jutussa tekijä otti yhteyttä lukion opinto-ohjaajaan Pekka Simbergiin. Aluksi tekijä lähetti Simbergille sähköpostin, jossa selvitti asiansa. Tekijä sopi puhelinhaastattelusta ja aloitti jutunteon puhelinkeskustelun pohjalta. Tämän lisäksi tekijä vieraili lukiossa venäjän kielen etäopiskelutunnilla ja kysyi lukiolaisten sekä venäjän kielen lehtorin kommentteja asiaan. Jutun teemana oli kertoa lukion ystävyyskouluprojektista. Juttu paisui käsittelemään venäjän kielen osaamisen tarpeellisuutta tämän päivän työmarkkinoilla. Tekijä koki, että siitä olisi hyvä kirjoittaa eikä halunnut jättää sitä jutusta pois. Tekijä painottaa, että vastaavissa tilanteissa, vaikkei jutulle välttämättä olisikaan varattu kuin tietty merkkimäärä, kannattaa kiinnostavaa tietoa kuitenkin ottaa ylös ja miettiä myöhemmin, että saisiko sen mahtumaan palstalle. Palstajutuissa on muutenkin hieman varaa joustaa, aina siihen asti kun pysytään vielä muutaman tuhannen merkin jutuissa. Tämäkin riippuu ihan siitä, kuinka pitkiä muut palstan tekstit ovat. Mikäli on paljon lyhyitä juttuja, mahtuu joukkoon jokunen pidempikin.

Palstajuttujen toimittamisessa on syytä muistaa monipuolinen sisältö. Tekijän mielestä parhaiten yhteydenotoissa toimi sähköposti ja sen jälkeen vielä perään soittaminen. Hyvää taustatukea antavat eri yhdistysten verkkosivut, joilta voi käydä hakemassa tietoa ajankohtaisista tapahtumista. Tekijä muistuttaa kuitenkin, ettei tietoja kannata mistä tahansa verkkosivulta ottaa; lähdekritiikki on muistettava. Tekijän mukaan hyvä käytäntö jutun kirjoituksen jälkeen on saada se jollekin asiantuntijalle luettavaksi. Asiantuntija voi olla kuka vain, joka asiasta tietää – kaikissa jutuissa ei aina ole haastateltuja. Tarkistuttamisen ansiosta välttyään vääriltä tiedoilta.

5.3.2 Ajankohtainen - sote

Ajankohtaista aukeamalla käsitellään nimen mukaisesti ajankohtaisia kaupungin asioita, kuten hankkeita, tiedotettavia tai muutoksia. Huhtikuun lopulla aukeaman aiheeksi varmistui sote-piiri. Artikkelia varten tekijä otti yhteyttä aluksi Parashankkeen projektisihteerin Mari Niemeen. Niemi kehotti tekijää kääntymään kansanterveystyön kuntayhtymän johtajan Terttu Nordmanin puoleen, koska hän vastasi hankkeen tiedotuksesta. Tekijä haastatteli artikkeliin Terttu Nordmania ja kirjoitti haastattelun perusteella informoivan jutun sote-piiristä. Artikkelin tavoite on selvittää kaupunkilaisille, mistä on oikeastaan kyse ja kertoa siitä, etteivät arkirutiinit oikeastaan muutu sote-piirin myötä.

Saatuun tekstin valmiiksi, tekijä lähetti sen tarkastukseen Terttu Nordmanille. Tekijä odotti vielä toukokuun alkuun jutun viimeistelyn kanssa. Kuun alussa julkaistiin sote-piirin nimikilpailun tulos ja nimi oli hyvä saada näkyville lehteen.

5.3.3 Pääjuttu – vesihuolto

Pääjutun aiheeksi varmistui vesihuolto aivan huhtikuun 2008 alussa. Tekijä ryhtyi heti toimittamaan juttua perehtymällä internetissä kunnalliseen vesihuoltoon. Pääjutun juttutyypiksi valittiin reportaasi, koska se on hyvä tapa selvittää jokin monimutkaisempikin asia lukijoille. Pääjuttuun tekijä pyysi haastateltavaksi LVI-tekniikko Kalevi Kivelää, joka ei aluksi kiireisiin vedoten meinannut suostua. Tekijä kuitenkin onnistui lopulta saamaan Kivelän haastatteluun ja juttu alkoi muotoutua.

Pääjuttu puhuu kuvien kautta. Tekijä vietti yhden päivän itse kokien ja nähden veden matkan kankaalta kannuun. Ennen päivää vesihuollon matkassa tekijä haastatteli Kalevi Kivelää perusteellisesti. Jutun kuvituksen tekeminen onnistui mainiosti Kivelän ja vesilaitoksen työntekijän Keijo Leppäsen avustuksella. Tekijä oli kuvaajan kanssa miesten mukana yhdellä tarkastuskierröksellä. Kierrokseen kuuluivat vesihuollon kannalta oleelliset kohteet. Kuvat vesijuttuun otti lehden taittaja Anni Pitkänen.

Haastattelun kautta tekijä selvensi itselleen kunnan vesihuoltoa, josta hän ei alun perin tiennyt yhtään mitään. Haastattelun ja Kivelältä saadun oheismateriaalin pohjalta työn tekijä aloitti jutun työstämisen. Kirjoitusprosessi osoittautui melko haastavaksi, koska juttua ei ollut vielä kuvattu. Jutun kirjoittaminen vaati tekijältä perusteellista taustatyöskentelyä ja paneutumista aiheeseen.

Artikkelin tekstiosion tekijä lähetti teknisen toimen johtajalle Erkki Liimulle sekä Kalevi Kivelälle luettavaksi. Liimun lähetettyä korjaukset sähköpostitse, tekijä kirjoitti jutun tekstiosan puhtaaksi. Pääjuttu valmistui 27.4.

Hyvä käytäntö reportaasin toimittamiseen on kaiken aineiston hankinta samanaikaisesti. Koko aineisto – haastattelu ja kuvat – olisi hyvä saada samalla kerralla, tämä helpottaa reportaasin kirjoittamista ja jutun käsittelyä kokonaisuutena. Viimeistelytyössä hyväksi käytännöksi osoittautui taittovedoksen lähettäminen tarkistettavaksi. Näin asiantuntijatahokin näkee lopputuloksen ja hahmottaa jutun kokonaisuutena eikä siihen pääse livahtamaan virheitä. Tekijä suosittelee taittovedoksen oikolukuun lähettämistä kaikissa isommissa artikkeleissa, joihin liittyy paljon kuvia.

5.3.4 Henkilö – kaupungin puutarhuri

Henkilöjutun persoona varmistui huhtikuun lopulla kaupungin puutarhuri Ilpo Mötöseksi. Valinta oli perusteltu, sillä keväällä istutukset ovat tärkeässä asemassa. Tekijä haastatteli puutarhuria ja laati haastattelun perusteella henkilökuvan. Henkilöjutun ajatuksena on kertoa persoonan kautta kaupungin toiminnasta ja siitä mihin kaupunki panostaa. Henkilöjuttuun kuuluu kuva ja lyhyt kertomus persoonasta.

Tekijä otti kuvat persoonasta itse. Kuvat onnistuivat hyvin. Tekijä sai jutun kuvitukseen apua puutarhurilta itseltään muutamalla kuvalla kesän 2007 istutuksista. Tekijä muotoili tekstiä kauan, sillä siitä uhkasi tulla liian pitkä yhden sivun jutuksi. Hyväksi käytännöksi tekijä havaitsi tekstin tulostamisen ja kokonaisuuden käsittelemisen sillä tavoin. Usein tekijä huomasi monien sivujen mittaisia juttuja käsitellessään, että tekstin tarkastelu tietokoneen ruudulta oli hankalaa. Kun koko aineiston näki paperilla

yhdellä kertaa, toimitustyö ja eri kappaleiden sijoittelu onnistui paremmin. Paperiversioon pystyi tekemään hyvin merkintöjä kynällä ja siten tekijä havaitsi myös virheitä, joita ei tietokoneen ruudulla ollut huomannut.

5.3.5 Asia-artikkeli – yleiskaava

Asia-artikkelin toimittamisessa tekijä sai paljon apua yleiskaavan projektipäälliköltä Mariitta Vuorenpäältä, joka lähetti tekijälle luonnoksia yleiskaavasuunnitelmista. Näiden pohjalta tekijä valmistautui haastatteluun ja kävi haastattelemassa Mariitta Vuorenpäätä huhtikuun 2008 puolessa välissä. Haastattelun ja taustamateriaalin pohjalta tekijä kirjoitti asia-artikkelin. Tekijän mielestä asia-artikkelin kokoaminen oli erittäin haastavaa, koska aihe oli monimutkainen ja hänelle muutenkin vieras. Kirjoitusprosessi vaati erittäin intensiivistä paneutumista taustamateriaaliin.

Artikkeli pohjautuu Mariitta Vuorenpään haastatteluun ja Mariitta Vuorenpään laatimaan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Jutun kuvituksessa käytettiin valokuvaa, piirroskuvaa sekä karttoja. Valokuvat tekijä otti itse, kartat ja piirretyt kuvat hän sai projektipäälliköltä.

Yleiskaava-artikkelissa tekijä onnistui melko hyvin toteuttamaan suunnitellut interventiot. Aluksi hän otti yhteyttä haastateltavaan, jolta hän sai myös juttuun taustamateriaalia. Tekijä tutustui materiaaliin ja laati sen pohjalta kysymysrunгон haastatellulle. Suunnitelmasta poiketen tekijä keskusteli tämän jutun tiimoilta paljon haastateltavan asiantuntijan kanssa jutun sisällöstä etukäteen.

Valmiin tekstin tekijä lähetti tarkistettavaksi projektipäällikölle, joka puolestaan teki siihen korjauksia ja täsmennyksiä. Tekijälle tästä oli paljon apua, sillä vieras ja monimutkainenkin asia tuntui hankalalta kirjoittaa ymmärrettävästi. Sähköpostitse keskustelemalla tekijä viimeisteli artikkelin yhdessä Vuorenpään kanssa.

Tekijä totesi hyväksi käytännöksi asia-artikkelin valmistelun yhteistyössä asiantuntijan kanssa. Tulevaisuuden varalle tekijä suosittelee samankaltaista toimintaa asia-artikkelin toimittamiseen.

5.3.6 Palsta 2

Lehden toinen palsta sisältää juttuja kaupungin päätöksistä, muutoksista tai valmisteluista. Palstaa varten tekijä teki taustatyötä seuraamalla paikallislehteä sekä kaupungin verkkosivuilla olevia esityslistoja. Seuraavat aiheet pääsivät Lähteen ensimmäisen numeron palstalle:

- Kankaanpään kaupungin uusi viestintä- ja markkinointisuunnitelma
- Talouden tasapainottaminen

Talouden tasapainottamisesta kirjoittamiseen hän pyysi apua kaupungin kamreeri Pekka Laiholta, joka ystävällisesti suostui auttamaan. Tekijä valmisteli kysymykset, jotka hän lähetti Laiholle. Tekijä kirjoitti artikkelin vastausten pohjalta. Uudesta viestintä- ja markkinointisuunnitelmasta tekijä kirjoitti jutun luettuaan ensin suunnitelman ja poimittuaan sieltä oleellimmat seikat.

Tekijä totesi palstan toimittamisessa käyttämänsä toimintatavan erittäin hyväksi. Esityslistoilta löytyy hyvin asioiden taustaa, joihin kannattaa kysyä kommenttia asiasta parhaiten tietäviltä henkilöiltä. Tekijä huomauttaa kuntalehden tulevaisuutta silmällä pitäen, että esityslistoilta löytyy hyviä juttuvinkkejä.

5.3.7 Kaupungissa – palvelupiste

Kaupungissa -osiossa esitellään jokin kaupungin palvelu tai toiminta. Artikkelin valaisee mitä paikassa tapahtuu, ketkä palvelua tuottavat ja ketkä käyttävät. Kuntalehden ensimmäiseen numeroon tekijä kirjoitti artikkelin kaupungin palvelupisteestä. Idea juttuun tuli alun perin palvelupisteen esimieheltä Raija Virolaiselta. Myöhemmin tekijä ja konseptin vastuhenkilö Susanna Kallama huomasivat, että aihe istuu tähän osioon mainiosti.

Jutun tekoa vaikeutti hieman se, että tekijä sattui vierailemaan palvelupisteessä todella hiljaisena päivänä, jolloin ei asiakkaita paljon käynyt. Tekijä olisi halunnut juttuun kuvia asiakaspalvelutilanteista sekä työnteosta paikan päällä. Palvelupisteen henkilökunta ei tekijän harmiksi ollut kovin innokas kuvattavaksi. Kuvitus onnistui kuitenkin.

kin olosuhteisiin nähden hyvin. Kuvituksessa jouduttiin käyttämään apuna myös la-
vastettua tilannetta.

Tekijä kirjoitti keräämänsä aineiston perusteella tekstin. Aineistona hän käytti palve-
lusihteereiden haastattelun lisäksi palvelupisteen verkkosivua. Viimeistellyn tekstin
hän lähetti sähköpostitse palvelupisteeseen tarkistettavaksi. Palvelusihteerit sekä pal-
velupisteen esimies tekivät tekstiin korjauksensa, jonka jälkeen tekijä teki lopulliset
korjaukset.

Tekijä painottaa, että hyviä juttuideoita voi saada mistä vain, eikä mitään ehdotuksia
pitäisi koskaan vähätellä. Toimituksen ulkopuolisten henkilöiden kommentaareista ja
tarinoista voi poikia meukas juttu.

5.3.8 Ajankohtaista II

Alkuperäiseen tuuppariin kuulunut Mikä mättää -sivu jätettiin pois aivan viime met-
reillä kaupungin pyynnöstä. Tilalle laitettiin toinen ajankohtaisaihe, joka lehden en-
simmäisessä numerossa oli lasten päivähoito.

Uudesta päiväkodista ja ryhmiksestä sekä päivähoiton tilanteesta yleensä, tekijä sai
hienosti tietoa kaupunginhallituksen ja valtuuston esityslistoilta. Tekijä perehtyi
aluksi aiheeseen, josta ei alun perin tiennyt muuta kuin, että uusille päivähoitopai-
koille on kaupungissa tarvetta. Taustatyön jälkeen tekijä otti yhteyttä Maria Saima-
laan ja pyysi haastattelua. Tekijä teki kysymyspohjan taustatyönsä avulla ja lähetti
kysymykset Saimalalle etukäteen. Saimala vastasi kysymyksiin sähköpostitse ja teki-
jä kirjoitti vastausten sekä keräämänsä taustamateriaalin pohjalta jutun. Jutun kuvi-
tuksen tekijä toteutti itse vierailamalla uuden ryhmiksen tiloissa ja kuvaamalla lapsia
leikkimässä.

5.3.9 Ennen – Nyt

Ennen – Nyt -osio käsittelee valokuvan kautta jotain asiaa ennen ja nykyään. Kuntalehden ensimmäiseen numeroon valittiin aiheeksi kunnallisvaalit, sillä se on ajankohtainen aihe vuonna 2008.

Tekijä otti aluksi yhteyttä museon henkilökuntaan. Jonkin ajan kuluttua kävi ilmi, ettei museolla ollut kuvamateriaalia kunnallisvaalihistoriasta. Museolta tekijä puolestaan sai neuvon kysyä materiaalia kaupungin arkistosta.

Osion tekeminen kävi tekijälle erittäin työlääksi. Hän vietti yhden päivän selaillen kaupungin arkistoissa vanhoja sanomalehtiä yrittäen löytää tietoa kunnallisvaaleista. Lopulta tekijän onnistui saada sanomalehdistä jonkin verran tietoa menneistä vaaleista Kankaanpäässä. Tekijä myös kuvasi digikameralla vanhat sanomalehdet ja teki tällä tavoin juttuun kuvitusta.

Tekijän mielestä kunnallisvaalien historiasta oli vaikea löytää tietoa yleiselläkin tasolla. Tekijän löytämät aineistot olivat kankeita ja vanhoja historiankirjoja. Jutun koaminen niiden kautta muodostui vaikeaksi. Tekijä käytti useita tunteja kirjojen lukemiseen. Löytämänsä aineiston perusteella hän kokosi kunnallisvaalien historiaa Ennen -sivulle. Nykyään -sivulle löytyi hyvin tietoa www.kuntavaalit.fi verkkosivulta. Kuvamateriaalia Nykyään -sivulle tekijä sai Kankaanpään seudusta ja kuvapankkeista.

Ennen – Nykyään -osio oli ehdottomasti työläin tehdä ja sen taustatyöhön tekijä käytti eniten aikaa. Osion vihdoon valmistuttua, tekijä lähetti aineiston tarkistukseen Kuntaliittoon asiantuntija Päivi Kurikalle. Jatkossa tähän palstaan kannattaa tekijän mielestä paneutua hyvissä ajoin ja valita sellaisia aiheita, joista on saatavilla hyvää materiaalia helposti. Tekijän mielestä palstasta kannattaisi laittaa vastaamaan sellainen henkilö, joka tietää paljon Kankaanpään historiasta. Tekijä suosittelee ehdottomasti valmiin tekstin luetuttamista asiantuntijalla, mikäli ei itse sellainen satu olemaan.

5.3.10 Nuoret

Nuorten palsta muotoutui vasta, kun toimitustyö oli jo pitkällä. Työn tekijä keräsi aineistoa palstalle yhden viikonlopun aikana Ramppikuume -nuorisoteatteritapahtumassa Kankaanpäässä. Tämän lisäksi nuorten palstalle valittiin haastateltavaksi kevään tuore datanomi-ylioppilas Tero Leppiniemi.

Nuorten palstan sisältö muodostui lopulta seuraavaksi

- Paras kesä Kankaanpäässä
- Ramppikuume nuorisoteatteritapahtuma
- Nuorison terveiset kaupungille
- Menestyneen nuoren henkilökuv

Ramppikuumejuttuun tekijä haastatteli nuorisotoimen Ullamarja Kontiaista, joka oli Ramppikuume -tapahtuman järjestämisessä mukana. Lisäksi tekijä kävi henkilökohtaisesti tapahtumassa haastattelemassa muualta tulleita nuoria. Haastattelussa hän selvitti, mitä mieltä vieraat ovat Kankaanpäästä ja mikä itse tapahtumassa on mukavinta. Lopulta Ramppikuume -juttu jouduttiin jättämään kokonaan pois, koska se ei ollut enää ajankohtainen aihe. Lisäksi kaikki jutut eivät olisi mitenkään mahtuneet nuorisosivuille, joita jouduttiin kaventamaan yhdellä sivulla, jotta henkilökuv saataisiin mahtumaan aukeamalle. Alkuperäisessä tuupparissa henkilökuvulle on varattu vain yksi sivu, mutta lehden taittajan Anni Pitkäsen ehdotuksesta päätettiin, että karismaattinen kaupungin puutarhuri ansaitsee aukeaman jutun. Ison kuvan kanssa jutusta saatiin puhuttelevampi.

Ramppikuume -tapahtuman tiimoilta järjestettiin disco, johon tekijä osallistui tavoitteenaan haastatella kankaanpääläisiä nuoria. Tekijä kysyi nuorilta gallupina, mitä he haluaisivat sanoa kaupungille ja mitä nuorisotoimintaa he toivoisivat lisää.

Nuorten sivuilla esiteltiin myös kankaanpääläinen nuori. Tekijä haastatteli ylioppilasdatanomiksi keväällä valmistuvaa Tero Leppiniemeä ja kuvitti jutun. Leppiniemi valittiin haastateltavaksi, koska valmistujaisaihe on keväällä ajankohtainen. Lisäksi tekijä kirjoitti juttuun pienen kinalon kaksoistutkinnosta kevään peruskoulun jättäviä ajatellen.

Paras kesä Kankaanpäässä -jutun tekijä toteutti vierailemalla nuorisotila Ketun Gollossa toukokuun alussa. Tekijä haastatteli nuoria kysymällä, mikä on parasta tekemistä Kankaanpäässä kesällä ja miksi. Tekijän mielestä jutun tekeminen oli hauskaa, mutta varsin haastavaa, sillä nuoret eivät meinanneet keksiä mitään tekemistä Kankaanpäässä. Tekijä vietti osan toukokuusta iltapäivää nuorten kanssa Ketun Golossa keskustellen. Nuorten ajatusten pohjalta tekijä kokosi kesätekemisiä -jutun. Juttu kuvitettiin käyttämällä hyväksi kuvapankkeja.

Nuorten sivujen kokoaminen oli tekijän mielestä kovin mukavaa. Jatkoa ajatellen tekijä on sen kannalla, että nuorten sivut toteutetaan siten, että nuoret itse tekevät sivut. Nuorten sivujen toimitukseen voisi ajatella lukiolaisia tai yläasteikäisiä. Ajatuksena olisi se, että nuoret ideoivat itse sisällön ja tekevät jutut yhdessä. Toimitustyö voisi olla osa lukion tai yläasteen äidinkielen kurssia. Toisena vaihtoehtona tekijä esittää, että lukion tai yläasteen äidinkielen opettaja rekrytoi sivujen tekemiseen potentiaalisen ryhmän.

5.3.11 Lukijatutkimus

Lehdestä yksi sivu varattiin Kati Viinikan suunnittelemaan lukijatutkimukselle. Viinikka valmisteli kysymykset etukäteen ja lomake taitettiin lehden ulkoasuun sopivaksi.

5.3.12 Takasivu – ilmo

Ilmolla tarkoitetaan mainosta tai ilmoitusta tuotteesta, palvelusta tai tapahtumasta. Kuntalehteen olisi hyvä saada jokin ”neutraali” ilmo, kuten Pohjois-Satakunnan Taideviikko. Kaupunki on yksi Taideviikon pääjärjestäjistä ja kesällä ilmestyvään lehteen sopii hyvin elokuun lopussa olevan tapahtuman ilmoitus. Ilmoituksesta tekijä sopi Taideviikon vastuuhenkilön, Hannele Piippo-Fairin kanssa. Piippo-Fair lähetti tekijälle ilmoon aineiston, jonka tekijä puolestaan välitti eteenpäin taittajalle.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä luvussa tekijä arvioi toimitusprosessin onnistumista ja luettelee vielä parhaaksi kokemansa käytännöt jatkoa varten. Tässä luvussa eritellään tekijän toteamia hyviä käytäntöjä ja omia pohdintoja kuntalehden toimittamisesta. Kaikki ajatukset perustuvat tekijän omiin kokemuksiin ja ovat syntyneet toimitustyön pohjalta. Tekijä halusi vielä perustella opinnäytetyönsä rakennetta luvussa 6.1.

6.1 Raportoinnista

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka raportoinnissa on käytetty hyväksi realistisen evaluaation raportoinnin periaatteita. Tekijä perustelee raporttinsa rakenteen Anttilan (2007) kirjassa esitettyyn esimerkkiin prosessiluontoisen kehittämishankkeen raportoinnista. Esimerkki kuvaa opinnäytetyön rakennetta seuraavalla tavalla:

- taustaosa, jossa lähtökohtana käytännön ongelman ratkaisun tarve
- selosteosa, jossa kuvataan prosessi, käytetyt työmenetelmät, tietoperusta, empiria ja tulokset
- arviointi- ja pohdintaosa, jossa keskeistä tavoitteiden saavuttamisen arviointi ja käytännön toimenpide-ehdotukset ja viimeisenä
- täydennysosa, jossa esitetään lähteet ja liitteet.

(Lähde: Opinnäytetyön laadun tekijät ammattikorkeakoulussa. Suosituksia opinnäytetyötä ohjaaville. Oulun ammattikorkeakoulu 2006, 11).

(Anttila, 2007, 156)

Tekijä on työnsä dokumentoinnissa ja lopulta opinnäytteen kirjoittamisessa seurannut Anttilan kirjassa esiteltyä suositusta. Tekijä perustelee raporttinsa alussa työn lähtökohtia esittelemällä Kankaanpään kaupungin viestintää sekä kuntalehden tehtäviä ja asemaa osana viestintää. Hän on esitellyt prosessisuunnitelmansa ja siihen liittyvät interventiot sekä selostanut todellisen prosessin kulun ja eriteltyt hyviksi kokemiaan toimintatapoja. Tekijä on myös arvioinut raportissaan suoritettujen interventioiden toimivuutta sekä tehnyt kehitysehdotukset jatkoa varten. Hän on johtopäätöksissään arvioinut toimitustyön onnistumista kokonaisuudessaan.

6.2 Toimitusprosessin onnistuminen

Aineiston keruun onnistuminen luetaan yhdeksi toimitustyön onnistumisen mittariksi. Kun tutkitaan toimitustyön onnistumista aineiston keruun onnistumisen näkökulmasta, voidaan todeta, että prosessi onnistui hyvin. Tekijän mielestä alun hidastusten jälkeen aineiston keruu sujui lopulta mainiosti, vaikka aikataulu hieman venähtikin. Koko lehden valmistusprosessi viivästyi hieman ja lehti ilmestyi noin kuukauden myöhemmin, mitä alun perin oli kaavailtu. Lehti ilmestyi lopulta kesäkuussa 2008. Pieni aikataulun venähdys ei kuitenkaan haitannut ketään, sillä ensimmäistä numeroa tehtäessä ei lukijoilla ole odotuksia tietystä ilmestymispäivämäärästä. Toimitustyön onnistumisen mittarina toimii myös aikataulussa pysyminen. Työn aikataulu oli kuitenkin alun perin melko joustava, joten mittarina se ei ole luotettava. Tekijän lisäksi aikataulussa pysymiseen vaikuttivat muutkin tahot. Muita tahoja ovat konseptista vastaavat, taitto ja paino sekä toimitusneuvosto. Tekijän mielestä hänen oma aikataulunsa pysyi kuitenkin hyvin hallinnassa, eikä minkään artikkelin kanssa tullut kiirettä tai paniikkia.

Tekijä koki, että vastaanotto ja yhteistyöhalukkuus olivat loppujen lopuksi kiitettäviä. Alussa tekijästä tuntui, ettei kukaan reagoinut yhteydenottoihin ja asiat tuntuivat etenevän kankeasti. Toimitustyön loppupuolella juttujen teko alkoi sujua paremmin. Tähän vaikutti tekijän arvion mukaan myös työn rutinoituminen ja alkujännityksen hälveneminen. Tekijä arvelee, että tehokkaammalla kaupungin sisäisellä tiedotuksella alkukankeudetkin olisivat olleet vähäisempiä. Yhteydenotot ja toimitustyön aloittaminen tulee varmasti jatkossa olemaan helpompaa, kun ihmiset tietävät jo etukäteen mistä on kyse, eikä toimittajan tarvitse selostaa asiaa moneen kertaan. Tekijä ehdottaa perustettavaksi käytäntöä, jossa kukin palvelukeskus saisi tiedon kuntalehden julkaisemisesta hyvissä ajoin. Näin jokainen palvelukeskus voisi ehdottaa ajankohtaisia juttuideoita toimitukselle ja kukin kaupunkiin kuuluva osa-alue tulisi näkyville lehdessä.

Lehden toimittamisessa on valtaisa työ, jonka laajuutta tekijä ei rehellisyyden nimissä osannut alkumetreillä täysin hahmottaa. Tekijä puhuu toimitustyöstä kuitenkin erittäin mielenkiintoisena ja antoisana projektina. Eriyisen antoisana tekijä koki erilaisiin ihmisiin tutustumisen ja sen, että pääsi niinkin läheltä tutkimaan kaupungin

organisaatiota. Tekijä sai myös korvaamatonta käytännön kokemusta lehden teosta, kun sai olla mukana lehden ensimmäisen numeron valmistuksessa.

Työn onnistumisen arviointiin tekijä pyysi suoraa palautetta Mika Hatanpäältä. Hatanpään mukaan toimitustyö pysyi lähes aikataulussa. Ensimmäisessä palaverissa lehden valmistumisaikatauluksi sovittiin toukokuun loppu, mutta lehti ilmestyi kuitenkin juhannusviikolla. Hatanpää ei pidä pientä aikataulun venähdystä toimitustyön syynä. (Hatanpää, 8.8.2008)

Hatanpäälle tulleen palautteen perusteella suurin osa kaupungin henkilökunnasta suhtautui myönteisesti lehden tekoon ja toimittajaan – muutama poikkeuskin toki löytyi. Yhteydenpidosta toimituksen ja toimitusneuvoston välillä Hatanpää kommentoi, että se olisi voinut olla juttujen tekemisen ohessa tiiviimpää. Tekijä on asiasta samaa mieltä. Tekijän puolelta yhteydenpito juttujen tekovaiheessa jäi vähälle, koska hän ei kiireiltään huomannut olla enemmän yhteydessä toimitusneuvostoon. Suunnitteluvaiheen yhteydenpito oli Hatanpään mukaan vaaditun mukaista. Kokonaisuudessaan hän pitää lehdentekoprosessia onnistuneena ja antaa lehdelle kouluarvosanaksi 4 asteikolla 1-5. (Hatanpää, 8.8.2008)

Lehden sisältö vastasi Hatanpään mielestä sitä, mitä hän etukäteen oli ajatellutkin. Kirjoitustyyli oli hänen mukaansa aikakausilehtimäinen eikä pöytäkirjamainen tai tiedottava. Kirjoitustyyli vastasi tavoitetta ja lehden sisältö oli sitä, mitä pitikin, eli esitteli kaupungin toimintaa pintaa syvemältä. (Hatanpää, 8.8.2008)

6.3 Kuntalehden tulevaisuus

Tässä alaluvussa kuntalehdestä käytetään sen virallista Lähde -nimeä. Idea nimestä syntyi Kumppania-toimistossa yhteisen pohdinnan tuloksena. Ajateltiin, että Lähde -nimi kuvastaisi tietolähdettä. Osaksi nimi-idea syntyi myös Kankaanpäässä sijaitsevasta tunnetusta Kuninkaanlähteestä. Nimiehdotus jätettiin toimitusneuvostolle odottamaan lopullista päätöstä. Lähde hyväksyttiin lehden viralliseksi nimeksi touku-kuussa 2008.

Lähteellä ei vielä toukokuussa ollut vakituista toimitusta. Tekijä ehdottaakin, että lehdelle pystytettäisiin pikimmiten toimitus. Hän muistuttaa, että lehden tekeminen kaupungin henkilöstön voimin – oman työn ohella – saattaa muodostua ongelmalliseksi. Mikäli toimitustyö jatkossa tullaan hoitamaan siten, on lehden tekoon sitouduttava perusteellisesti. Tekijä suosittelisi, että lehden toimittamisesta vastaamaan palkattaisiin ulkopuolinen taho. Näin varmistettaisiin lehdelle hyvä tulevaisuus ja kaupunkilaiset saisivat lukea laadukasta lehteä. Tekijä ei väitä, etteikö kaupungin henkilökunta osaisi kirjoittaa, vaan painottaa sitä, että toimitustyö oman toimen ohella tulee epäilemättä olemaan raskasta eikä siihen ehditä paneutua tarpeeksi hyvin. Tekijä kannattaa sitä, että lehden toimitusneuvostossa istuisi jatkossakin kaupungin päättäviä henkilöitä.

Tekijä valmisteli lopuksi Lähteen seuraavalle numerolle tuupparin, johon hän kokosi juttuideoita toimitusneuvoston työtä helpottamaan. Tuuppari sisältää vain ideoita seuraavan numeron varalle. Kuntalehden 2/08 tuuppari on liitteessä 3.

6.3.1 Hyviä käytäntöjä

Luettelossa on kootusti muutamia tekijän hyväksi kokemia käytäntöjä Lähteen tulevaisuuden varalle. Osaava toimitus kyllä tietää, kuinka lehteä tehdään, mutta tämän opinnäytetyön kirjalliseen osuuteen kuuluu hyväksi todetuista käytännöistä raportointi.

- Yhteydenotot puhelimitse tai sähköpostilla
- Useita jutuntekijöitä; näin varmistetaan monipuolinen sisältö ja vältetään kuormittamasta yhtä henkilöä liikaa
- Mikäli kaupungilta ei omasta takaa löydy tekijöitä, on palkattava osaava ja laaja-alainen toimitus tekemään työt
- Visuaalisuuteen on panostettava, se on lehden elinehto
- Juttujen toimittamiselle ja taitolle on varattava paljon aikaa
- Isompien juttujen – pääjuttu, asia-artikkeli, kaupungissa – tarkistuksessa kannattaa käyttää taittovedoksia. Persoonassakin taittovedos kannattaa lähettää katsottavaksi
- Kuvat on muistettava

Hyvä käytäntö on kerätä kaikki valmis aineisto kuvineen yhteen kansioon tietokoneelle. Tämä tarkoittaa sitä, että yhden henkilön on vastattava aineistosta. Vaikka juttuja kirjoittaisi useampikin henkilö, on yhden vastattava aineiston keruusta ja siitä, että aikataulussa pysytään. Mikäli juttuja ei ala määräaikaan mennessä kuulua, on hyvä laittaa muistutus sähköpostilla. Kiireellisessä aikataulussa tekijä suosittelee puhelimitse tapahtuvaa yhteydenottoa. Täytyy ottaa huomioon myös juttujen luetuttaminen eli faktojen tarkastuttaminen haastateltavilla tai asiantuntijoilla ja muistettava heidänkin aikataulunsa.

Tekijä koki erittäin hyväksi käytännöksi sen, että valmiit aineistot pidetään yhdessä paikassa ja keskeneräiset sekä luonnokset omissa kansioissaan. Tällainen käytäntö helpottaa huomattavasti toimitustyön etenemisen seuraamista. Tekijä huomasi järkeväksi käytännöksi myös tuupparin paperiversion pitämisen työpöydällä. Tuuppariin voi tehdä suoraan merkintöjä siitä, mikä juttu on valmis, mihin tarvitaan vielä aineistoa ja ennen kaikkea, kuka mistäkin osiosta vastaa.

Nuorten sivuille tekijä ehdottaa lukio- tai yläasteikäisistä koostuvaa toimitusta. Ensimmäisen numeron nuorten sivut tekijä valmisti itse, joten nuorten itsensä kirjoittamista jutuista ei ole käytännön kokemusta. Ajatusta kannattaisi tekijän mielestä kokeilla, sillä nuoret lukevat varmasti mieluummin omanikäisten kirjoittamia juttuja. Parhaiten nuoria kiinnostavista asioista tietävät nuoret itse.

6.3.2 Kuvat ovat tärkeitä

Kuviin kannattaa panostaa. Tässä tekijän listaamana muutama omiin kokemuksiin perustuva kuvanottovinkki:

- Kuvia ei ole koskaan liikaa. Niitä on otettava mahdollisimman paljon.
- Kuvien ottamiseen on käytettävä mahdollisimman laadukasta välinettä. Hyvä digitaalikamera on varma valinta.
- Tausta on huomioitava kuvattaessa.
- On muistettava, että kuvaustilanne ei todennäköisesti uusiudu.
- Lähes poikkeuksetta kuvattava kohde ei halua olla kuvattavana. Kohde on yritettävä saada rentoutumaan ja hymyilemään.
- Kameran asetukset kannattaa tarkistaa hyvissä ajoin.

- On järkevää ottaa kuvia useista eri kuvakulmista.

Kuvat kannattaa miettiä etukäteen. Kuvapankeistakin löytyy hyviä kuvia, mikäli kuvan saaminen omin voimin tuntuu hankalalta. Kesällä esimerkiksi on vaikea ottaa jouluisia kuvia. Hyväksi käytännöksi osoittautui myös kuvien metsästäminen omista tai sukulaisten ja tuttavien kuvavarastoista. Toisen kuvaa käytettäessä täytyy mainita lähde, ellei kuvaaja toisin halua.

6.3.3 Seuraa aikaasi

Tekijän kokemuksen mukaan, on viisasta käydä säännöllisesti tutkimassa kaupungin esityslistoja. Valmisteilla olevia asioita on helppo siten seurata ja yleensä esityslistalla on myös sen henkilön nimi, joka asiasta eniten tietää. Näin säästyy hieman tietojen kaivelemisen vaivalta, kun aiheeseen pystyy tutustumaan etukäteen ja samalla saamaan yhteyshenkilön nimen.

Vaikka paikallislehti Kankaanpään Seutu edustaakin eri lehtityyppiä, tekijä suosittelee sen otsikoiden seuraamista päällekkäisyyksien välttämiseksi. Samoja aiheita voi käsitellä eri näkökulmista. Lähteessä on mahdollista paneutua syvällisemmin aiheisiin, koska sen tärkein tehtävä ei ole uutisointi, kuten sanomalehdissä usein on.

Kunnallishallinnon aiheiden seuraaminen alueellisessa ja valtakunnallisessa medias-
sa on yhtä lailla suotavaa. On hyvä tietää, mitä tapahtuu valtakunnallisella tasolla, koska asiat heijastuvat yleensä myös paikalliselle tasolle. Lähteen ensimmäisessä numerossa tällaisia aiheita olivat esimerkiksi kuntien Paras-hanke, kunnallisvaalit ja ajankohtainen keskustelunaihe vesihuolto.

Pelkkä paikallismedian tai esityslistojen seuraaminen ei riitä. Kuntalehden toimittajan on oltava sisällä asioissa. Mistä torilla puhutaan, mitä mieltä asioista ollaan, kuka vastaa ja mistä? Kuntalehden toimittajan olisi hyvä kulkea ja kuulostella siellä, missä kaupunkilaiset liikkuvat. Se voi olla leikkipuistossa maanantaina iltapäivällä, keski-
viikkoiltana uimahallin yleisösaunassa tai torstaiaamun torilla. Oma mielikuvitus saa ja pitää käyttää; jostain tylsältäkin kalskahtavasta asiasta saattaa löytää jotakin kiinnostavaa. Kuntalehden teossa – varmasti samoin kuin minkä tahansa muunkin

lehden – saa työskennellä monien eri tahojen ja monien erilaisten ihmisten kanssa. Tekijän neuvo tähän on, että pidä mieli avoimena ja ole joustava, huomioi ja kuuntele, niin selviät mainiosti.

LÄHTEET

Airaksinen, T. & Vilkka, H. 2004. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Anttila, P. 2007. Realistinen evaluaatio ja tuloksellinen kehittämistyö. Tampere. Akatiimi Oy.

Kankaanpään kaupunki, 2008. Kankaanpään kaupungin viestintä- ja markkinointisuunnitelma.

Mustonen, P. 1996. Kunnan tiedotuslehti sallii kääntämistä eikä häpeä juuriaan. Paikallisviestinnän tienviittoa, 35-37. toim. Pöllänen, M. Tampere: Moniviestintä Oy.

Mykkänen, P. 1998. Yhteisölehti - tekijän opas. Helsinki: Inforviestintä.

Rantanen, L. 2007. Mistä on hyvät lehdet tehty?. Hill and Knowlton Finland Oy.

Suomen Kuntaliitto. 2004. Kunnan viestintä. Toim. Tyry-Salo, S. Helsinki. Hakapaino Oy.

Mika Hatanpään haastattelu sähköpostitse. 30.4.2008

Mika Hatanpään haastattelu sähköpostitse. 8.8.2008

LIITTEET

LIITE 1 Kuntalehden alkuperäinen tuuppari

LIITE 2 Kuntalehden tuupparin kirjoitettu versio

LIITE 3 Kuntalehden 2/2008 tuupparin kirjoitettu versio juttuehdotuksineen

LIITE 4 Kuntalehden lopullinen tuuppari

LITE 1

KANSI - ihmisistä	Sisältö	Pääkirjoitus - päätösratkaja	Palsta - ajankohtaisia - tapertelu - tulossa - pitkä-uudinen	Palsta - uusi / tunnettu - kantaanpohainen - kyliä / kaupungin- osa -esittely - Kotikaupunki - Karleangalla - valokuvien kautta	Palsta - pitkäjuttuja - aihepiirina - kaupunki, - seurakunta, - järjestöt	Palsta - kaikki - mikä kuuluu - "Kasvunpöytä- -konserni"	Palsta - tavoitteena antaa - lukijalle paljon, - lyhyitä nopeasti - luettavaa, luoda - runsaus	Palsta - koukuttava lukijan - sisään lehteen
	2	3	4	6	7	8	9	

Menossa-tulossa -palsta

Ajankohtainen - palvelu - hanke - muutos - tiedotettava	Ajankohtainen	Pääjuttu - raportinomainen - juttu, joka liittyy - kaupungin - palveluun	- meriään paikan - päälle kokemaa ja - tuntemaan asia - pääpaino kuvilla, - filiksellä	- koetaan palvelu - ihmisen käyttäjien - ja tekijöiden kautta	- kalneo- - juttuun tuokkaa - faktaa aiheesta - Karleangalla, - Suomessa ja - muustakin	Ahvelia esim. - kuva toijasta + - vesi karleangalla - kamrun - päiväohje - vanhaikodin - päivä	Henkilö - kuva toijasta + - lyhyt kertomus - esin kaupungin - ammatillista ja - palveluja - mihin kaupunki - panostaa
10	11	12	13	14	15	16	17

Ajankohtainen

Pääjuttu

Henkilö

Asia-erittely - juttu, jossa - esitellään iso / - paljon - kaupunkilaisen - elämän vaikuttava - asia	Asia-erittely - asia, johon - kaupunki - investoi paljon	Asia-erittely - mistä? - mitä tehdään? - miten? - kuka voi - vaikuttaa ja - miten?	Palsta - pitkäjuttuja - päätöksistä / - valmistelusta - avoimuutta - päätöksentekoon - ja valmisteluun	Kaupungissa - juttu kaupungin - toiminnasta, - tekemisestä - paikan + seillä - olevien ihmisten - kautta	Kaupungissa - mitä jossain pai- - kassa tapahtuu, - keitä tuovat ja - keitä käyttävät - palvelua	Kaupungissa - esim. kirjasto, - liikuntakeskus, - kaatopaikka, - palvelupiste	Ennen - museo, josta, - joka kertoo miten - oli ennen
18	19	22	23	22	23	24	25

Iso projekti / investointi

Ihmisiä kaupungissa

Ennen - nyt

Nyt - kuva vastavasta- - blanteista - kehityksiä palvelu- - lla, kaupungissa - jne. on tapahtunut	Nuoret - nuorten - (luokk)yläaste) - tekemät sivut - kaupungin - nuorisoidin - haastattelu	Nuoret - nuorten - (luokk)yläaste) - tekemät sivut - pitkäjuttuja - nuoria koskevissa - aiheissa	Mistä tässä - oikein on kyse? - väitusta ja kyse/ - mykää aiheuttava - aihe /opiskortti + - kaupungin vas- - taus, miten asia - hoidetaan	Lukijakirjailu/ - tutkimus - mikä juttu oli - paras? - mitkä haluaisit - lukea?	Kaupungin - ilmo - ajankohittaisesta - aiheesta
28	27	28	30	31	32

Ennen - nyt Nuoret & lapset

Nuoret & lapset

Lähde 1/08

s. 2

sisältö

s.3

pääkirjoitus

s.4-9 Menossa – tulossa -palsta

- Tunnettu kankaanpääläinen: Toni Vilander
- Kotikaupunkini Kankaanpää: Reimankallio
- koulujen alkaminen - aikataulut
- Evankeliumijuhla Kankaanpäässä
- Kaupungin museon kesäkuulumiset
- Veneskosken kesäteatteri
- Kirjaston lastensivut sekä kesän aukiolot
- Lauantaitorit
- Musiikkiluokat
- Tenavaleiri
- Ystävyyskoulu
- Hörhiäisyö ja taideviikko

s. 10-11 Ajankohtainen

- SoTe

s. 12-16 Pääjuttu

- vesihuolto

s. 17 Palsta

- Kaupungin viestintä ja markkinointi
- Talous

s. 18-19 Henkilö

- Kaupunginpuutarhuri Möttönen

s. 20-23 Asia-artikkeli

- Yleiskaava

s. 24-25 Kaupungissa

- Palvelupiste

s. 26-27 Ajankohtainen II

- Päivähoito

s. 28-29 Nuoret

- Nuorisoidoli: Tero Leppiniemi
- Paras kesä Kankaanpäässä
- Ramppikuume tapahtuma
- Nuorten haaste kaupungille

s. 30 Ennen – Nyt

- Kuntavaalit 2008

s.31 Lukijakilpailu tai -tutkimus

- Kati Viinikan lukijatutkimus/kyselylomake

s. 32 Takasivu: ilmo

- Pohjois-Satakunnan Taideviikko 2008

Lähde 2/08

sivu 2

sisällys

sivu 3

pääkirjoitus: päätoimittaja

sivut 4-9 Menossa – tulossa -palsta

- Joulupukin vierailu Kankaanpäässä
- Hese tuli torille – ensi vaikutelmia
- Tunnettu kankaanpääläinen: Crystal Snow ? TAI vaihtoehtoisesti uusi kankaanpääläinen: muuttanut tai syntynyt
- Kotikaupunkini Kankaanpää: Verttuu tai vaikka Myllymäki
- Vuodenvaihteen ilotulitus (onko sellaista)
- hiihtokelit Kankaanpäässä: ladut, reitit ym.

sivut 10-11 Ajankohtainen

- Palvelu, hanke, muutos tms. Mikä on ajankohtainen syksyllä tai talvella

sivut 12-16 Pääjuttu – reportaasi

- Päivä vanhainkodissa

sivu 17 Palsta

- Uusi valtuusto
- Pitkämäki – ekotehokas pientaloalue
- Mitä uutta – esityslistoilta
- Mitä valmisteilla, mitä ensi vuonna?

sivu 18-19 Henkilö

- Esimerkkejä torivalvoja, siivooja, opettaja, kotihoitaja

sivut 20-23 Asia-artikkeli

- jokin iso asia, johon kaupunki investoi syksyllä tai talvella 2009

sivut 24-25 Kaupungissa

- Palloiluhalli/uimahalli, Alueopistolla tapahtuu: kuka tekee ja mitä, mitä tarjolla, ketkä käyttävät jne. historiaa ja tulevaisuutta

sivut 26-27 Ajankohtainen II

- Uuden päiväkodin rakentaminen?
-

sivut 28-29 Nuorten sivut

- Nuorisoidolin haastattelu – voisi olla myös joku kankaanpäälainen bändi
- Mitä hiihtolomalla
- Ketun Golon terveisiä
- Nuorten gallupia: Paras muistosi ala-asteelta /yläasteelta/ Kankaanpäästä /joulusta
- Mitä ohjelmaa/tapahtumaa luvassa nuorille
- Gallup: Paras tapa viettää uudenvuodenaattoa

sivu 30 Ennen-Nyt

- Kankaanpään joulu
- Tori
- Niinisalon varuskunta
- Jokin merkittävä risteys
- Jokin merkittävä rakennus: kirkko, kaupungintalo, kaupungin museo?

sivu 31 Lukijakilpailu

- mikä oli paras juttu?
- mitä haluaisit lukea Lähteestä?

sivu 32

Takasivu: kaupungin ilmo

- Alueopisto

KANSI - ihmisistä	Sisältö	Pääkirjoitus - päätoimittaja	Palsta - ajankohtaisia - tapertui - tulossa - pitkä-uutinen	Palsta - uusi / tunnettu kantaanpöytäkirja - kyllä / kaupungin- osa -esittely Kotikaupunki Kantaanpöytäkirja - valokuvan kautta	Palsta - pikkujutuja alkuperäisiä kaupunki- seutukunta, järjestöt	Palsta - kaikki mitkä kuuluu "Kantaanpöytä- kirjaan"	Palsta - tavoitteena antaa lukiopilaalle paljon, lyhyttä nopeasti luettavaa, luvda runsaus	Palsta - koukuttava lukijan sisaan lohteen
	2	3	4	6	7	8	9	

Menossa-tulossa -palsta

Ajankohtainen - palvelu - hanke - muutos - tiedotettava	Ajankohtainen	Pääjuttu - raportointinen - juttu, joka liittyy kaupungin palveluun	- merittävän paikan pääle kokemaa ja tuntemaan asia - pääpaino kuvilla, filksella	- koetilan palvelu ihmisten käyttäjien ja tekijöiden kautta	- kaitalo- juttuun hukkaa tarkaa aiheesta Kantaanpöytäkirja, Suomessa ja muuallakin	Aiheita esim. - vesi kantaanpöytäkirja - päivälehti - vanhaikodin päivä	Palsta - pikkujutuja pääkirjoitusta / väimistelyä - avoimutta päätoimittajaan ja väimistelyyn
10	11	12	13	14	15	16	17

Ajankohtainen

Pääjuttu

Henkilö - kuva tekijästä + lyhyt kertomus - esin kaupungin ammattilaisista ja palveluista - miten kaupunki parhastaa	Henkilö	Asia-ortikkeli - juttu, jossa esitellään iso / pajon kaupunkilaiden elämästä vaikuttavista asioista	Asia-ortikkeli - asia, johon kaupunki investoi paljon	Asia-ortikkeli - mietä? - mitä tehdään? - miten? - kuka voi vaikuttaa ja miten?	Asia-ortikkeli - mietä? - mitä tehdään? - miten? - kuka voi vaikuttaa ja miten?	Kaupungissa - juttu kaupungin toiminnasta, tehtävistä paikan + siellä olevien ihmisten kautta	Kaupungissa - mitä jossain pa- ikassa tapahtuu, keikka tuottavat ja keikka käyttävät palveluista	- esim. kirjasto, ilkkuntakeskus, kaupunkikeskus, kaupunkikeskus, palveluista
18	19	20	21	22	23	24	25	

Henkilö

Iso projekti / investointi

Ihmisiä kaupungissa

Tätä pitää katsoa miten jako toimii, jutut juoksevat

Ajankohtainen - palvelu - hanke - muutos - tiedotettava	Nuoret - nuorten (luoto/yhteisö) tehtävät sivut - kaupungin nuorisotoimien haastattelu	Nuoret - nuorten (luoto/yhteisö) tehtävät sivut - pikkujuttuja nuorisotoimien aiheista	Lukijakipailu/ -tutkimus - mitä juttu oli paras? mitä haluaisit lukea?	Lukijakipailu/ -tutkimus - palautus	Ennen-Nyt - muutoskuva, entinen ja kuva nyt - kehitystä palvelu- ista, kaupungissa jne. on tapahtunut	Kaupungin Ilmo ajankohitteista aiheista
28	27	28	29	30	31	32

Ajankohtainen - Nuoret & lapset

Ennen - nyt